

Sprawozdanie

**Z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
w Gminie Żary o statusie miejskim w 2021 roku**

Żary, marzec 2022 r.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.) Burmistrz składa corocznie Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i wskazuje potrzeby w zakresie realizacji tych zadań.

Program wspierania rodziny w Gminie Żary o statusie miejskim został opracowany na lata 2019-2021. Głównym celem Programu jest stworzenie efektywnego systemu wspierania rodziny, który umożliwi poprawę sytuacji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu.

Program adresowany jest do rodzin zamieszkujących Gminę Żary o statusie miejskim, zwłaszcza do rodzin wykazujących problemy opiekuńczo-wychowawcze, zagrożonych odebraniem dzieci i umieszczeniem ich w pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie.

Jednostką wyznaczoną do organizowania pracy z rodziną (zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) w Gminie Żary o statusie miejskim jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach.

Praca z rodziną w 2021 roku prowadzona była w formie:

- pracy socjalnej,
- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego z zakresu uzależnień,
- konsultacji i wsparcia psychologicznego osób i rodzin z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemocy i niepełnosprawności,
- interwencji kryzysowych,
- przyznania usług opiekuńczych w związku z bezradnością opiekuńczo-wychowawczą i prowadzenia gospodarstwa domowego matek samotnie wychowujących dzieci,
- przyznania rodzinie asystenta rodziny w związku z występującym problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- prowadzenia placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia miejsc dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

I. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców oraz wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

Do pomocy społecznej w 2021 roku zakwalifikowano ogółem **1536 rodzin**, w których skład wchodziło łącznie **2652 osób**, w tym **1021 osób** prowadzących samodzielne

gospodarstwo domowe. W okresie sprawozdawczym **43 rodziny** objęto pomocą psychologiczną, a **190 osób** uzależnionych i współuzależnionych objęto pomocą specjalistów terapii uzależnień. Ponadto pracownicy socjalni i specjaliści MOPS w Żarach objęli interwencją kryzysową **147 rodzin**. Interwencje dotyczyły m.in odebrania dzieci i umieszczenia w rodzinie zastępczej lub w rodzinie spokrewnionej, nadużywania alkoholu przez członków rodziny, podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie, pozostawiania dzieci bez opieki, konfliktów rodzinnych itp.

Wśród rodzin korzystających z różnych świadczeń pomocy społecznej w MOPS było:

- **161 rodzin** z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (w tym **111 rodzin** niepełnych i **30 rodzin** wielodzietnych),
- **76 rodzin** wymagających pomocy w związku z potrzebą ochrony macierzyństwa (w tym **42 rodziny** wielodzietne),
- **272 rodziny** z problemem alkoholizmu,
- **25 rodzin** z problemem narkomanii,
- **15 rodzin** z problemem przemocy w rodzinie.

W/w rodziny wymagają monitoringu i wsparcia określonego w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z uwagi na zagrożenie kryzysem lub trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

1. Asystentura rodzin

W 2021 roku w MOPS zatrudnionych było 3 asystentów rodziny na umowę o pracę:

Asystenci rodziny zajmują się pomocą, wsparciem i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny, zadaniowy czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego.

W roku 2021 wsparciem asystenta rodziny objętych było ogółem **60 rodzin**. Zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny było **52 rodziny**. W wyniku współpracy z asystentami udało się usamodzielnąć **7 rodzin**, tzn. osiągnięto wszystkie zamierzone cele pracy z tymi rodzinami. Rodziny te pomimo zakończenia pracy asystenta rodziny, zostały objęte monitoringiem przez pracowników socjalnych. **Z 7 rodzinami**

zakończono pracę z uwagi na zaprzestanie współpracy oraz brak efektów tej współpracy. U pozostałych rodzin, po podsumowaniu efektów realizacji uzgodnionych z nimi planów pracy, stwierdzono nieznaczną poprawę w zakresie sposobu realizacji przez rodziców funkcji opiekuńczej, emocjonalnej i wychowawczej. Nadal jednak rodziny te wymagają wsparcia i współpracy z asystentem rodziny.

2. Szkolenia z zakresu pracy z rodziną

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań związanych z poprawą jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców przez pracowników MOPS w Żarach niezbędne jest systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych do pracy z rodziną. Służy temu m.in. udział w różnego rodzaju szkoleniach. W roku 2021 pracownicy MOPS w Żarach wzięli udział w szkoleniach i konferencjach:

1. „Budowanie lokalnego systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” – 3 asystentów rodzin;
2. „Kompetencje osób bezpośrednio pracujących z dziećmi i rodzinami oraz służb współpracujących i tworzących system wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz adopcji” – 2 asystentów rodzin;
3. „Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy” – kierownik działu;
4. „Zadania sądów, kuratorów, organów państwowych i jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej wynikające z treści kodeksu rodzinnego, opiekuńczego i kodeksu postępowania cywilnego w odniesieniu do problematyki pieczy zastępczej, adopcji i wspierania rodziny” – 2 pracowników socjalnych;
5. „Zjawisko przemocy w rodzinie oraz sytuacja psychologiczna osób doznających tej przemocy, zachowanie osób stosujących przemoc w rodzinie i możliwość pomocy” – 1 pracownik socjalny;
6. „Przemoc wobec dziecka” – 2 pracowników socjalnych;
7. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z uwzględnieniem najnowszych zmian w prawie” – 2 pracowników socjalnych.

3. Programy i działania edukacyjne, integracyjne, profilaktyczne i terapeutyczne dla dzieci, młodzieży i rodziców

W celu zwiększenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców oraz poprawy ich zdolności wychowawczych, jak i w celu przyjmowania pozytywnych postaw społecznych i obywatelskich przez dzieci i młodzież realizowane były następujące programy:

a) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach w 2021 r. organizowało działania, którymi objęto mieszkańców powiatu żarskiego:

- program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową – przystąpiło 10 mężczyzn (styczeń – kwiecień 2021 r.),
- program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny – przystąpiło 3 mężczyzn (wrzesień – październik 2021 r.),
- warsztaty edukacyjne z zakresu aktywności zawodowej skierowane do osób przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich – udział brało 10 osób,
- grupa wsparcia dla osób przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich – uczestniczyło 10 osób.

b) Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych Powiatu Żarskiego w 2021 r. realizował program terapeutyczny „Pokoloruj mój świat”, skierowany do dzieci w wieku 0-6 lat z rodzin dysfunkcyjnych oraz ich rodziców. Programem objęto 5 dzieci oraz 5 rodziców.

c) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2021 r. przeznaczyła środki finansowe na realizowanie programów profilaktycznych przez placówki oświatowe z terenu Miasta Żary, skierowanych do rodziców i dzieci:

- 4 szkoły podstawowe realizowały programy profilaktyczne o tematyce prozdrowotnej i bezpiecznego dorastania (aktywne życie bez nałogów i przemocy) oraz z zakresu kompetencji emocjonalno-społecznych, w których łącznie udział wzięło 2203 uczniów, 357 rodziców oraz 159 nauczycieli,
- 1 przedszkole miejskie realizowało program profilaktyczny o tematyce prozdrowotnej (życie bez nałogów i przemocy), w których łącznie udział wzięło 175 dzieci, 200 rodziców oraz 26 nauczycieli,
- 5 szkół średnich realizowało programy profilaktyczne na temat problemu uzależnień oraz zdrowego stylu życia, w których łącznie udział wzięło 1136 uczniów, 270 rodziców oraz 93 nauczycieli,

- Ośrodek dla Dzieci z Wadami Słuchu i Mowy oraz Zespół Szkół Specjalnych realizowały program profilaktyczny propagujący dbałość o zdrowy styl życia wolny od nałogów, w których łącznie udział wzięło 99 uczniów, 95 rodziców oraz 32 nauczycieli.

Ponadto w ramach środków finansowych z MKRPA realizowane były programy:

- MOSRiW Żary realizował 3 programy profilaktyczne związane z prowadzeniem sportowego i zdrowego trybu życia (zajęcia na orliku), w których łącznie udział wzięło 11674 dzieci i młodzieży, 3509 osób dorosłych,
- Komenda Powiatowa Policji w Żarach realizowała program profilaktyczny dotyczący życia wolnego od uzależnień dla dzieci i młodzieży, w którym łącznie udział wzięło 4310 uczniów oraz 221 nauczycieli,
- NZOZ Ośrodek Terapeutyczny „Profil” realizował 2 programy profilaktyczne z zakresu tematyki uzależnień dla dzieci i młodzieży szkolnej, w których łącznie udział wzięło 552 uczniów i 6 nauczycieli,

4. Organizacja zajęć pozalekcyjnych

W celu podniesienia możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży placówki oświatowe organizowały zajęcia pozalekcyjne w następujących formach:

- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
- zajęcia ogólnorozwojowe z elementami kompensacji,
- zajęcia rewalidacyjne dla uczniów z orzeczeniami,
- zajęcia sportowe,
- zajęcia rozwijające zdolności i zainteresowania – przedmiotowe,
- zajęcia specjalistyczne, np. logopedyczne, o charakterze terapeutycznym, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, wspierające zaburzenia emocjonalne,
- koła zainteresowań: wokalne, matematyczne, informatyczne, plastyczne, rękodzieła artystycznego, regionalno-historyczne, fizyczne, biologiczno-chemiczne, geograficzne, teatralne, dziennikarskie, robotyka, matematyczno-konstrukcyjne, koło szachowe, polonistyczne, SKS, programowanie LEGO,
- zajęcia dla zdolnych (przygotowanie do konkursów kuratorskich),
- zajęcia z języka angielskiego,
- zajęcia z języka niemieckiego.

5. Rodziny wspierające

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogą zostać objęte pomocą rodzin wspierających, o ile tylko w najbliższym otoczeniu tych rodzin zostanie znaleziona rodzina o odpowiednich predyspozycjach do udzielania takiej pomocy. Rodziny wspierające powoływane są przez Dyrektora MOPS na podstawie upoważnienia udzielonego przez Burmistrza Żar. W przypadku pozytywnej opinii na temat kandydatów, po uprzednim przeprowadzeniu z nimi wywiadu środowiskowego, przygotowywane jest stosowne Porozumienie podpisywane przez Dyrektora MOPS, kandydatów na rodzinę wspierającą oraz rodzinę, która będzie korzystać ze wsparcia.

W 2021 r., z uwagi na brak chętnych rodzin wspierających, nie zostały zawarte Porozumienia w celu wspierania i podniesienia zdolności wypełniania funkcji rodzicielskich.

II. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

Na każdym etapie edukacyjnym, w każdej szkole i klasie spotykamy się z pojedynczymi uczniami bądź grupami uczniów, którzy napotykają bariery środowiskowe, ekonomiczne, zdrowotne i inne, znacząco utrudniające im dostęp do pełnej oferty wysokiej jakości usług edukacyjnych i korzystanie z niej. Dotyczy to przede wszystkim dzieci i młodzieży osiągających niskie wyniki w nauce, niepełnosprawnych, czy dotkniętych patologiami społecznymi. Wyrównywanie szans edukacyjnych to głównie zajęcia pozalekcyjne czyli: wyrównawcze i korekcyjno-kompensacyjne, dodatkowe zajęcia przygotowujące do sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych, zajęcia artystyczne i sportowe oraz wycieczki do kin, teatrów, Aquaparków itp. Szansą na minimalizację tych barier są również wszelkiego rodzaju świadczenia finansowe, pedagogizacja i wsparcie psychologiczne, jak również zwiększenie ofert bezpłatnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

1. Udzielenie stypendiów i zasiłków szkolnych

W roku 2021 Wydział Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Żarach przyznał stypendia szkolne dla 53 uczniów w roku szkolnym 2020/2021 oraz dla 49 uczniów w roku szkolnym 2021/2022. Poza tym w roku 2021 przyznano zasiłek szkolny dla 1 ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji materialnej.

2. Udzielenie świadczeń rodzinnych

W roku 2021 Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Żarach przyznał 70655 świadczeń 500+ (liczba dzieci objętych świadczeniem – 6118) .

3. Pedagogizacja i wsparcie psychologiczne

W celu poprawy więzi i relacji w grupach rówieśniczych w szkołach udzielana jest pomoc psychologiczna i pedagogiczna. Wsparciem w postaci konsultacji pedagogicznych i psychologicznych objętych zostało ok. 1062 dzieci. Ponadto w okresie styczeń-grudzień 2021 r. odbyło się 364 doraźnych interwencji psychologiczno-pedagogicznych.

4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieciom niepełnosprawnym

W roku 2021 jedna szkoła podstawowa prowadziła 2 klasy integracyjne, od stycznia do czerwca 2021 funkcjonowała 1 klasa, do której uczęszczało 3 dzieci z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, a od września 2021 r. powstała kolejna klasa integracyjna, do której uczęszczało 4 niepełnosprawnych dzieci. Pomimo, iż w szkołach podstawowych naukę podejmują uczniowie posiadający opinie Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych Powiatu Żarskiego oraz uczniowie z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, szkoły podejmują pracę zgodnie z ideą nauczania włączającego, bez organizowania klas integracyjnych. Dzieci te objęte są różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Za wdrożenie nauczania włączającego przemawia fakt, że dzieci z różnymi dysfunkcjami każdego roku przybywa, a tego typu nauczanie nie powoduje segregacji uczniów.

W roku sprawozdawczym 1 przedszkole miejskie prowadziło 2 grupy integracyjne, do których uczęszczało 18 dzieci niepełnosprawnych. Ponadto 1 przedszkole pomimo braku grup integracyjnych przyjęło do grup ogólnodostępnych 5 dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. 1 żłobek miejski prowadził grupę integracyjną, na której łącznie opieką objętych było 7 dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnych potrzeb opiekuńczych.

5. Placówki wsparcia dziennego

W 2021 roku na terenie Gminy Żary o statusie miejskim działały 4 placówki wsparcia dziennego:

- Placówka „Promyk” prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci z siedzibą w Żarach przy ul. Podchorążych 4a,
- Świetlica Środowiskowa „Piątka” prowadzona przez MOPS Żary, ul. Okrzei 35,

- Świetlica „Bajka” prowadzona przez Parafialny Zespół Caritas Parafii pw. NSPJ w Żarach, ul. Pl. Kardynała S. Wyszyńskiego 4,
- Świetlica Środowiskowa „SI-gma Kids” prowadzona przez Fundację „SI-gma” w Żarach, ul. Pułaskiego 4.

Prowadzone placówki finansowane były ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarach. Świetlice to teren przeznaczony na dyskusje, wymianę poglądów i opinii, naukę wzajemnego szacunku i tolerancji, przejmowania odpowiedzialności za inną osobę. Wychowankowie dzięki zajęciom w świetlicy podnoszą swój poziom intelektualny, mają możliwość rozwoju relacji społecznych oraz otrzymują pomoc i wsparcie w nauce i przy odrabianiu lekcji. Dzieci z pełną świadomością mogą liczyć na wyrozumiałość względem ich problemów, akceptację i pomoc dostosowaną do potrzeb. Szczególną uwagę na zajęciach świetlicowych zwraca się na kształtowanie umiejętności współzycia i współdziałania w grupie rówieśniczej.

Placówki wsparcia dziennego prowadzą również pedagogizację i elementy terapii rodziców.

III. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących

Systematyczne diagnozowanie warunków życia i potrzeb rodzin możliwe było podczas przeprowadzania w terenie przez pracowników socjalnych wywiadów środowiskowych. Pracownicy łącznie przeprowadzili **3475 rodzinnych wywiadów środowiskowych**. Wywiad środowiskowy jest narzędziem pracy każdego pracownika socjalnego, na podstawie którego jest rozpatrywany sposób pomocy rodzinie w formie pieniężnej, niepieniężnej oraz pracy socjalnej. W trakcie przeprowadzania wywiadów pracownicy socjalni podpisali z podopiecznymi **135 kontraktów socjalnych**. Kontrakt jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym, która określa sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej. Pracą socjalną zostało objętych ogółem **1497 rodzin**.

Systemowy sposób rozwiązywania problemów rodziny jest możliwy dzięki współpracy z podmiotami i instytucjami działających na rzecz rodziny, w szczególności policją, sądami, placówkami oświatowymi i opiekuńczymi. W celu optymalizacji wsparcia osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, wymagającej interwencji, powołanych zostało **14 zespołów wspierających**, składających się ze specjalistów różnych dziedzin (pracowników socjalnych, psychologów, specjalistów terapii uzależnień, pedagogów

szkolnych, kuratorów itp.). W 2021 r. na podstawie art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, powołano **128 Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**. Ogółem w 2021 r. wpłynęły **74 Niebieskie Karty**, dotyczących podejrzenia o stosowanie przemocy w danej rodzinie. Dlatego, też w każdym przypadku wszczęto działania, określono zadania w ramach prowadzonej procedury NK we współpracy z poszczególnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, głównie z dzielnicowymi KPP w Żarach, przedstawicielami MKRPA w Żarach, pedagogami szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich, ZKSS w Żarach, Sądami, UM – Wydziału Spraw Społecznych, służbą zdrowia.

Prowadzenie działalności edukacyjno-kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej, mającej na celu organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży, a tym samym rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez różnego rodzaju koła zainteresowań, zajęcia prowadzone przez organizacje pozarządowe, prowadzenie placówek wsparcia dziennego, rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej może skutecznie zapobiec powstawaniu sytuacji kryzysowych wśród dzieci i młodzieży. Oprócz zajęć pozalekcyjnych proponowanych przez szkoły, Żarski Dom Kultury posiada bogatą ofertę darmowych sekcji, m.in. plastycznej, muzycznej, tanecznej, wokalne itp. Ponadto Łużyckie Stowarzyszenie Artystyczno-Kulturalne „Żaranin” oferuje dzieciom i młodzieży zajęcia plastyczne, taneczne i gitarowe.

IV. Piecza zastępcza

W 2021 r. gmina Żary o statusie miejskim poniosła wydatki dotyczące pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz pobytu dzieci w Domach Dziecka (Żary, Lubsko) w wysokości ogółem **475.770,00 zł** (z tego w rodzinach zastępczych w wysokości **241.248,00 zł** i w Domach Dziecka w wysokości **234.486,00 zł**).

Na koniec grudnia 2020 r. w rodzinach zastępczych umieszczonych było **51 dzieci**. W ciągu 2021 r. rodziny zastępcze opuściło **13 dzieci**, a doszło **28 dzieci**. Na koniec grudnia 2021 r. w rodzinach zastępczych było **66 dzieci**.

W Powiatowych Domach Dziecka na koniec grudnia 2020 r. było **21 dzieci**. W ciągu 2021 r. Powiatowe Domy Dziecka opuściło **17 dzieci**, a umieszczonych zostało **15 dzieci**. Na koniec grudnia 2021 r. w Powiatowych Domach Dziecka było **19 dzieci** (9 dzieci w Żarach i 10 dzieci w Lubsku).

Wydatki za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych nieznacznie wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego, co wynika z faktu opuszczenia pieczy zastępczej aż 6 dzieci z 50% odpłatnością i 2 dzieci z 30% odpłatnością, natomiast nowo przybyłe dzieci, tj. 28 osób ma

naliczoną tylko 10% odpłatności. W Powiatowych Domach Dziecka natomiast poniesione koszty są niższe niż w roku poprzednim, co wynika przede wszystkim z faktu reorganizacji PDD w Żarach i w Lubsku, w wyniku których dwa domy zostały podzielone na 4 mniejsze, co znacznie ograniczyło koszty utrzymania w tych placówkach. Ponadto aż 17 dzieci powróciła do rodziny biologicznej, w tym 10 dzieci z 50% odpłatnością, natomiast nowo przybyłe dzieci, tj. 15 osób ma naliczoną tylko 10% odpłatności.

W celu udzielenia specjalistycznej pomocy wychowankom i byłym wychowankom pieczy zastępczej, jak również rodzinom biologicznym i zastępczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie opracowało i realizowało programy służące działaniom profilaktycznym i edukacyjnym. Centrum organizowało:

- warsztaty dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej z zakresu wychowania do życia w rodzinie – udział wzięło 19 osób, w tym 11 kobiet i 8 mężczyzn,
- warsztaty psychoedukacyjne dla wychowanków pieczy zastępczej, osób pełniących funkcję rodziny zastępczej oraz rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej – udział wzięło 20 osób,
- grupa wsparcia dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą, w ramach której realizowane były warsztaty z radzenia sobie z trudnym emocjami, ze stresem i sytuacjami kryzysowymi – udział wzięło 21 osób, w tym 11 kobiet i 10 mężczyzn,
- grupa wsparcia dla osób przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – udział wzięło 20 osób, w tym 14 kobiet i 6 mężczyzn,
- poradnictwo specjalistyczne, w ramach którego organizowana była również praca terapeutyczna z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej (na bieżąco) – udzielono 700 porad.

V. Rekomendacje.

Analiza działań podejmowanych w 2021 roku na terenie Gminy Żary o statusie miejskim w zakresie wspierania rodziny pozwala stwierdzić, że działania te są podejmowane w szerokim zakresie i umożliwiają rodzinom korzystanie z pomocy i wsparcia zarówno w ramach poradnictwa, pomocy socjalnej, jak i opieki nad dziećmi. Poradnictwo jest prowadzone zarówno w placówkach oświatowych, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarach, w Zespole Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych Powiatu Żarskiego, w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz w placówkach wsparcia dziennego. Aktywne działania w ramach pracy asystenta rodzin pozwalają również na indywidualne podejście do

problemów rodzin. W zakresie wspierania rodzin przeżywających problemy rodzicielskie za kluczowe przyjęto:

- pracę z rodzinami przeżywającymi trudności w celu poprawy ich kompetencji wychowawczych, a co za tym idzie ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie części kosztów związanych z pobytem dzieci w pieczy zastępczej,
- wspieranie działalności placówek wsparcia dziennego,
- prowadzenie poradnictwa dla rodzin w kryzysie i tworzenie systemu szybkiej interwencji,
- doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, mających kontakt z dzieckiem i jego rodziną, i tym samym zapewnienie spójnego i interdyscyplinarnego systemu wsparcia rodzin słabszych, społecznie borykających się z trudnościami w wypełnianiu funkcji rodzicielskich,
- kontynuowanie realizacji zadań, wynikających z programów z zakresu wspierania rodziny.

Wskazane jest podejmowanie działań przede wszystkim profilaktycznych i wspomagających. W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie rodziny.

Sporządziła:
Anna Dawczyk
Kierownik Działu KU

*Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach*

(-) Katarzyna Pękala